

Per Steinar Gravås
Nedre Steinvikveg 13
7724 STEINKJER

Tillatelse med vilkår til utsetting av fjelledelgran (*abies lasiocarpa*) , sibiredelgran (*abies sibirica*) og serbergran (*picea omorica* - eiendommene 168/4 (5?) og 170/2 - Steinkjer kommune.

Vi viser til din søknad av 10.05.2013. Du søker om en årlig utplanting av fjelledelgran, *abies lasiocarpa*, sibiredelgran, *abies sibirica* og serbergran, *picea omorica*, over et totalareal på 0,8 da eiendommen 168/4 (5?) og 170/2 i Steinkjer kommune.

Saken er behandlet etter forskrift (med veileder) om utsetting av utenlandske treslag til skogproduksjon, som er fastsatt med hjemmel i naturmangfoldloven, med hjemmel i forskriftens § 7, som gir grunnlag for tillatelse til juletreproduksjon og pyntegrønt.

Forskriften og utenlandske treslag

Forskriften om utenlandske treslag er vedtatt fordi utenlandske plantearter kan påvirke naturen i Norge negativt. Med utenlandske treslag menes arter eller underarter som ikke har sitt nåværende eller naturlige utbredelsesområde i Norge. Artsdatabanken har satt opp ei liste over utenlandske arter (alle typer arter, planter, dyr, insekter), og vurdert hvilken risiko disse artene antas å ha for det biologiske mangfoldet i Norge. Artsdatabanken har inndelt de fremmede artene i grupper fra lav risiko/ingen kjent risiko til arter med svært høy risiko. Søknader om fremmede treslag skal vurderes i forhold til risiko. Derfor skal det vurderes om aktuelt treslag vil føre til risiko for uheldige følger, og det skal ikke gis tillatelse hvis det er grunn til å anta at utsettingen vil kunne medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfoldet. En utredning fra Universitetet i Trondheim, NTNU viser at noen bartre i enkelte tilfeller kan spre seg langt, opptil flere kilometer. Dette gjelder spesielt i åpne landskap med mye vind.

Andre lovverk.

Utplanting og produksjon må også følge andre lovverk. Det vi si at hvis det skal produseres på dyrkajord, så må det foreligge tillatelse til omdisponering etter jordloven, hvor kommunen er myndighet. Produksjon av juletrær er også i henhold til skogloven, og det betyr f.eks at områder med avsatte MIS-figurer i skogbruket ikke kan omdisponeres til juletreproduksjon.

Treslagene.

Fjelledelgran, *Abies lasiocarpa* kommer fra Nord-Amerika, dvs USA m/Alaska og Canada, hvor den vokser i fra 300 m o h til over 3000 meter. I Norge kan fjelledelgran frø seg både i låglandet og høyereliggende strøk, og den setter her i landet frø fra 30 – 40 års alder. Fjelledelgran kan spre seg i naturen, men Artsdatabanken kategoriserer fjelledelgran til gruppen Lav Risiko.

Sibirdelegran, *Abies sibirica*, har sitt naturlige utbredelsesområde i Russland og Sibir. Dette er en hardfør og kontinental art som kan produsere mye frø, og spredningsevnen er god. Som for de andre *Abies*-artene kan rekruttering av nye frøbærende trær være hemmet av hjortedyrbeiting. Treslaget er vurdert å ha Potensielt Høy Risiko av artsdatabanken. Treslaget står imidlertid ikke på svarteliste. Treslaget kan opplyses å kunne få spiringsdyktige frø i 15-års alder.

Serbergran, *picea omorika*, vokser i et lite område på Balkan. Den er saktevoksende og sprer seg med frø over midlere distanser. Serbergran er pionerart, som vokser opp f.eks etter brann og blir etter hvert fortrent av mer skyggetålende trær, f.eks vanlig gran. Den er av artsdatabanken ikke ansett å utgjøre noen risiko i norsk natur, og er ikke prioritert for realitetsvurdering av artsdatabanken.

Beskrivelse av utsettingsområdet og omgivelser

Selve utsettingsområdet er i tilknytning til etablerte felt for juletreproduksjon i kulturlandskap i Ogdalen. Det opplyses at området delvis er tilplantet fra før, og at artene er nordmannsedelgran, fjelledelgran, fujiedelgran, sibiredelgran, serbergran og norsk gran.

Området ligger i kulturlandskap, med kombinasjon av dyrkajord, bebyggelse, skogteiger og skogsmark. Det er ikke registrert verdifulle naturtyper eller MIS-områder i området eller i umiddelbar nærhet. Kvitmyra naturreservat ligger i en avstand på ca 700 meter på andre siden av Stor-Augla.

Søknaden

Du søker om utsetting av fjelledelgran, sibiredelgran og serbergran over tre felt, A, B og C, med 300 stk. fjelledelgran, 300 stk. serbergran og 300 stk. sibiredelgran. Arealet er til sammen ca 0,8 da. Du opplyser videre at trærne skal hogges når de er passelig store, vanligvis i 10-års alder, og at trær som forvokser seg blir fjernet. I søknaden og på gårdskart oppgis eiendommene 168/4 og 170/2, men i kartbasen forøvrig angis 168/4 som 168/5. Det er imidlertid ikke tvil om beliggenhet, geografi og grunneier.

Vurdering av søknaden i forhold til naturmangfoldlovens prinsipper.

Naturmangfoldloven har en del prinsipper som søknader (alle slags søknader som angår natur) skal vurderes etter.

Kunnskapsgrunnlaget (§ 8).

Kunnskapsgrunnlaget, som basis for avgjørelsen er godt for det aktuelle området, og i forhold til de artene søknaden gjelder.

Føre-var-prinsippet (§9).

Ut fra "føre-var-prinsippet" er det viktig å sikre seg at plantefeltet ikke kommer ut av kontroll, f.eks at trærne ikke kommer i alder for frøsetting og spredning. Derfor er det satt vilkår for tillatelsen.

Samlet belastning (§10).

Påvirkning av naturen skal vurderes ut fra den samlede belastning økosystemet er- eller vil bli utsatt for. Her vurderer vi at tiltaket ikke medfører vesentlige farer mot naturmiljøet generelt og Kvitmyra naturreservat spesielt.

Kostnader dekkes av tiltakshaver (§ 11).

Dette betyr at kostnader som følger av vilkårene skal dekkes av tiltakshaver, dvs her kostnader med å ta ut gamle trær, trær som likevel måtte ha spredt seg, kostnader ved å ha egenkontroll med arealet.

Miljøforsvarlige teknikker og drift (§12)

Dette betyr generelt at drifts metoder og teknikker skal i utgangspunktet ta mest mulig hensyn til naturmiljøet. Vi har ikke spesielle merknader angående dette i denne saken.

Oppsummering § 8 – 12.

Disse artene har ulik spredningsevne. Fjelledelgran og sibiredelgran kan f.eks på sikt spre seg i naturen. Med den beskrevne driftsformen og de pålagte vilkår, med avvirkning før trærne når frømoden alder, så vil en kunne unngå dette. Ut fra dette vil tiltaket sannsynligvis gi liten eller ingen negativ virkning på naturmangfoldet

Vedtak: Tillatelse med vilkår.

Fylkesmannen gir med hjemmel i “Forskrift om utsetting av utenlandske treslag”, § 5, tillatelse til utsetting av 300 stk. fjelledelgran (*abies lasiocarpa*), 300 stk sibiredelgran (*abies sibirica*) og 300 stk serbergran (*picea omorika*) på feltene A, B og C på vedlagte kart.

Det er en forutsetning at tillatelse etter jordloven til omdisponering av dyrkamark foreligger.

Tillatelsen gjelder i 2013.

Vilkår.

Tillatelsen er gitt med følgende vilkår, jf §§ 7, 8, 9 10:

- Alle trær i plantefeltene skal hogges seinest 15 år etter utplanting, og for sibiredelgran før alder for frømodning (det opplyses at sibiredelgran har modne frø ved 15 års alder).
- Det skal føres kontroll med eventuell spredning, og trær som eventuelt sprer seg utenfor feltet skal fjernes. Det er søkers ansvar å følge opp dette
- Du skal ha en oversikt (internkontroll) over virksomheten (feltene, arter, antall, utplantingsår, evt. spredninger), og at eventuelle ansatte er kjent med vilkårene.
- Tillatelse med vilkår skal oppbevares, og du skal kunne dokumentere at vilkår er oppfylt.

Fylkesmannen er tilsynsmyndighet, og kan kontrollere og føre tilsyn. Fylkesmannen vil for å opprettholde kunnskap og kontakt med bransjen, samt føre tilsyn, gjennomføre besøk hos utvalgte produsenter hvert år.

Andre treslag og andre areal.

Denne tillatelsen gjelder det konkrete arealet og de aktuelle treslag. Eventuelle andre utenlandske treslag og andre areal krever ny søknad.

Klageadgang.

Dette er et forvaltningsvedtak og kan etter forvaltningsloven påklages. Eventuell klage bør begrunnes og sendes Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, innen 3 uker fra mottakelsen av dette brevet

Kopi.

Vedtaket sendes som kopi til grunneieren, og rutinemessig i kopi til kommunen, som er myndighet innenfor skogbruks- og landbrukslovgivningen.

SABIMA og WWF-Norge har bedt om innsyn i de første saker om utenlandske treslag, og de første vedtak oversendes derfor disse som kopi i egen ekspedisjon. Uansett har enhver innsynsrett, og kan kreve å få innsyn i forvaltningssaker, hvis ikke bestemte forhold medfører at saker er unntatt offentlighet.

Har du noen spørsmål, så bare ta kontakt

Med hilsen

Bjørnar Wiseth
Miljøverndirektør

Eldar Ryan
Senioringeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

1 Kart A3